

OBSAH

Úvod	11
Úvodní poznámky	13
Poznámky k překladu	14
1. Procedura týkající se Výboru pro svobodu sdružování a sociálních partnerů	15
Fungování MOP a mandát Výboru pro svobodu sdružování	15
Základní závazky členských států v oblasti lidských a odborových práv	18
Závazky vlád vztahující se k proceduře Výboru pro svobodu sdružování	20
Úloha organizací zaměstnanců a zaměstnavatelů	20
2. Odborová práva a občanské svobody	23
Všeobecné zásady	23
Právo na život, bezpečí a na fyzickou a mravní integritu osoby	25
Zatčení, zadržení a vazba odborářů	30
Preventivní zbavení svobody	33
Zadržení či vazba během výjimečného stavu	35
Systém převýchovy prací	36
Zvláštní orgány a zkrácená řízení	36
Umístění do psychiatrických nemocnic	37
Vznesení obvinění a odsouzení odborářů k trestu odnětí svobody	37
Záruka řádného soudního procesu	38
Svoboda pohybu	44
Právo shromažďovací a právo na demonstrace	46
A. <i>Shromáždění organizací v jejich prostorách a ve vztahu k pracovním sporům</i>	46
B. <i>Veřejná shromáždění a demonstrace</i>	47
C. <i>Mezinárodní odborová shromáždění</i>	51
Svoboda názoru a projevu	52
A. <i>Všeobecné zásady</i>	52
B. <i>Předchozí schválení a cenzura publikací</i>	54
C. <i>Publikace politické povahy</i>	55
D. <i>Zabavení publikací</i>	56

Svoboda projevu na Mezinárodní konferenci práce	57
Ochrana před vyjádřením informací o členství v odborech a o odborových činnostech	57
Ochrana odborových prostor a majetku	58
Krizová situace a výkon odborových práv	62
Záležitosti politické povahy mající dopady na odborová práva	65
3. Právo zaměstnanců a zaměstnavatelů bez jakéhokoliv rozdílu ustavovat organizace a stát se členy takových organizací	67
Všeobecná zásada	67
Rozdíly na základě rasy, politického názoru nebo státní příslušnosti	67
Rozlišování na základě kategorie povolání	69
<i>A. Všeobecné zásady</i>	69
<i>B. Státní zaměstnanci</i>	69
<i>C. Pracovníci bezpečnostních agentur</i>	74
<i>D. Zaměstnanci v zemědělství</i>	74
<i>E. Zaměstnanci na plantážích</i>	75
<i>F. Zaměstnanci leteckých společností</i>	75
<i>G. Zaměstnanci v přístavech</i>	75
<i>H. Zaměstnanci nemocnic</i>	76
<i>I. Vedoucí zaměstnanci a zaměstnanci dozoru</i>	76
<i>J. Samostatně výdělečně činné osoby a svobodná povolání</i>	78
<i>K. Přechnodně zaměstnaní pracovníci</i>	78
<i>L. Zaměstnanci ve zkušební době</i>	78
<i>M. Pracovníci na smlouvu o odborné přípravě</i>	79
<i>N. Osoby pracující v rámci komunitních participačních programů zaměřených na snižování nezaměstnanosti</i>	79
<i>O. Zaměstnanci v družstvech</i>	79
<i>P. Distributoři a obchodní zástupci</i>	80
<i>Q. Zaměstnanci vývozních zpracovatelských zón</i>	80
<i>R. Zaměstnanci v domácnostech</i>	81
<i>S. Propuštění zaměstnanci</i>	81
<i>T. Zaměstnanci po odchodu do důchodu</i>	82
Další rozlišování	82

4. Právo zaměstnanců a zaměstnavatelů ustavovat organizace bez předchozího schválení	83
Požadavek na předchozí schválení	83
Právní formality pro vznik organizací	84
Požadavky na ustavení organizací (minimální počet členů, atd.)	85
Registrace organizací	88
5. Právo zaměstnanců a zaměstnavatelů ustavovat organizace a stát se členy těchto organizací podle své vlastní volby	93
Všeobecné zásady	93
Odborová jednota a pluralita odborových organizací	93
Svoboda volby odborové struktury	100
Postihy ukládané za pokusy zakládat organizace	101
Zvýhodňování nebo diskriminace konkrétních organizací	102
Přípustné výsady pro nejrepresentativnější odborové organizace	105
Právo stát se svobodně členem organizací	109
Doložky na ochranu odborů	110
6. Právo organizací vypracovávat své stanovy a pravidla	113
Právní úprava vnitřního fungování organizací	113
Vzorové stanovy	117
Rasová diskriminace	117
Vztahy mezi základními a vyššími odborovými organizacemi	117
7. Právo volit zcela svobodně své zástupce	119
Všeobecné zásady	119
Volební postupy	120
Podmínky způsobilosti	122
<i>A. Rasová diskriminace</i>	122
<i>B. Zaměstnání v oboru nebo podniku</i>	123
<i>C. Trvání členství v organizaci</i>	124
<i>D. Politické názory nebo činnosti</i>	125
<i>E. Morální zachovalost uchazečů o funkci</i>	126
<i>F. Státní příslušnost</i>	126
<i>G. Záznam v rejstříku trestů</i>	127
<i>H. Znovuzvolení</i>	128
Povinnost volit	128

Zásahy orgánů veřejné moci do odborových voleb	129
Zpochybnění odborových voleb	131
Odvolání výkonných výborů a podřízení odborových organizací	132
8. Právo organizací organizovat svou správu	135
Všeobecné zásady	135
Vnitřní správa organizací	135
Ovládání vnitřních aktivit organizací	136
Finanční správa organizací	138
<i>A. Finanční nezávislost na veřejných orgánech</i>	138
<i>B. Členské příspěvky odborové organizace</i>	139
<i>C. Ovládání a omezení užití odborových finančních prostředků</i>	142
9. Právo organizací svobodně organizovat své činnosti a formulovat své programy	147
Všeobecné zásady	147
Politické činnosti a vztahy	147
Ostatní činnosti odborových organizací (protesty, okupační stávky, veřejné demonstrace, atd.)	151
10. Právo na stávku	155
Význam práva na stávku a jeho legitimní výkon	155
Cíl stávky (stávky v ekonomických a sociálních záležitostech, politické stávky, solidární stávky, atd.)	156
Typy stávkových akcí	160
Předpoklady	161
Obrácení se k povinnému rozhodčímu řízení	164
Případy, ve kterých mohou být stávky omezeny nebo i zakázány, a odpovídající záruky	166
<i>A. Naléhavá celostátní krizová situace</i>	166
<i>B. Veřejná služba</i>	166
<i>C. Nezbytné služby</i>	168
<i>D. Odpovídající záruky v případě zákazu stávek ve veřejné službě nebo v nezbytných službách</i>	173
Situace, ve kterých může být zavedena minimální služba k zaručení bezpečí osob a zařízení (minimální zajištění bezpečnosti)	175
Situace a podmínky, za kterých lze požadovat minimální provoz služeb	176

Příklady, kdy Výbor konstatoval, že byly splněny podmínky pro vyžadování minimálního provozu služby	178
Nedodržení minimálních služeb	181
Odpovědnost za prohlášení stávky za nezákonnou	181
Příkazy k návratu do práce, najímání zaměstnanců v době stávky, povolávací příkazy	181
Zásah orgánů veřejné moci v průběhu stávky	184
Zásah policie v průběhu stávky	184
Stávkové hlídky	185
Srážky z mezd	187
Sankce	188
<i>A. V případě zákonné stávky</i>	188
<i>B. Případy zneužití při výkonu práva na stávku</i>	190
<i>C. V případech pokojných stávek</i>	191
<i>D. Rozsáhlé uplatňování sankcí</i>	191
Diskriminace ve prospěch nestávkujících	192
Uzavření podniku v případě stávky	192
11. Rozpuštění organizací a dočasné pozastavení činnosti organizací	193
Všeobecné zásady	193
Dobrovolné rozpuštění	193
Rozpuštění kvůli nedostatečnému počtu členů	194
Rozpuštění a dočasné pozastavení činnosti správním orgánem	195
Zrušení registrace nebo statusu odborové organizace	195
Rozpuštění v rámci zákonodárné činnosti	196
Důvody pro rozpuštění	196
Zásah soudních orgánů	198
Využití aktiv rozpuštěných organizací	200
<i>A. Všeobecné zásady</i>	200
<i>B. Přejedání do stavu plurality odborových organizací</i>	201
12. Právo organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců ustavovat federace a konfederace a stát se členy mezinárodních organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců	203
Ustavení federací a konfederací	203
Príslušnost k federacím a konfederacím	206

Práva federací a konfederací	207
Príslušnosť k mezinárodným organizáciám zamestnanců a zamestnávateľů	208
<i>A. Všeobecné zásady</i>	208
<i>B. Zásah veřejných orgánů</i>	209
<i>C. Důsledky příslušnosti k mezinárodní organizaci</i>	209
Účast na zasedáních MOP	214
13. Ochrana před protidobrovou diskriminací	217
Všeobecné zásady	217
Chránění zamestnanců	218
Formy diskriminace	219
<i>A. Všeobecné zásady</i>	219
<i>B. Diskriminace v souvislosti s přijímáním zamestnanců</i>	220
<i>C. Diskriminace v době trvání zamestnání</i>	221
<i>D. Diskriminační propuštění</i>	222
Odborová představenstva a zástupci odborových organizací	224
<i>A. Všeobecné zásady</i>	224
<i>B. Černé listiny</i>	225
<i>C. Propuštění odborových představenstev</i>	226
Potřeba rychlé a účinné ochrany	228
Navrácení odborářů na jejich pracovní místa	234
Diskriminace vůči zamestnávateľům	238
14. Ochrana vůči zásahům	239
Všeobecné zásady	239
Solidární či jiná sdružení	242
<i>A. Definice</i>	242
<i>B. Pojistky bránící sdružením vykonávat odborové činnosti</i>	244
15. Kolektivní vyjednávání	247
Právo kolektivně vyjednávat – Všeobecné zásady	247
Zamestnanců pokrytí kolektivním vyjednáváním	248
Témata kolektivního vyjednávání	254
Zásada svobodného a dobrovolného vyjednávání	257
Mechanismus k usnadnění kolektivního vyjednávání	259
Zásada vyjednávání v dobré víře	260

Kolektivní vyjednávání se zástupci odborově neorganizovaných zaměstnanců	262
Uznání nejrepresentativnějších organizací	264
Určení odborové organizace (odborových organizací) oprávněné vyjednávat	265
Práva minoritních odborových organizací	271
Určení organizací zaměstnavatelů oprávněných vyjednávat	273
Zastupování organizací v procesu kolektivního vyjednávání	273
Úroveň vyjednávání	274
Omezení zásady svobodného a dobrovolného vyjednávání	275
<i>A. Povinné rozhodčí řízení</i>	275
<i>B. Zásah orgánů veřejné moci do kolektivního vyjednávání</i>	276
Lhůty pro vyjednávání	292
Období, na která se uzavírají kolektivní smlouvy	293
Rozšiřování kolektivních smluv	293
Vztah mezi individuálními pracovními smlouvami a kolektivními smlouvami	295
Pobídky pro zaměstnance, aby se vzdali práva kolektivně vyjednávat	296
Uzavření podniku a aplikace kolektivní smlouvy	296
Vztah mezi úmluvami MOP	297
16. Projednání s organizacemi zaměstnanců a zaměstnavatelů	301
Všeobecné zásady	301
Projednání při přípravě právní úpravy a její aplikaci	302
Projednání a flexibilita zaměstnání	304
Projednání a proces restrukturalizace, racionalizace a snižování počtu zaměstnanců	305
Projednání týkající se vyjednávacího procesu	306
Projednání týkající se přerozdělení majetku zrušených odborových organizací	307
17. Účast organizací zaměstnanců a zaměstnavatelů v různých orgánech a řízeních	309
18. Materiální možnosti pro zástupce zaměstnanců	313
Všeobecné zásady	313
Výběr členských příspěvků	313
Přístup k vedení	314

Přístup na pracoviště	314
Volno poskytované zástupcům zaměstnanců	316
Materiální možnosti na plantážích	317
19. Rozpory v rámci odborového hnutí	319
Zvláštní procedury Mezinárodní organizace práce pro přezkoumání stížností na údajné porušení svobody sdružování	322
Souvislosti	322
Stížnosti obdržené Organizací spojených národů	322
Orgány odpovědné za prověření stížností	323
Složení a činnost Výboru pro svobodu sdružování	323
Mandát a odpovědnost Výboru	324
Pravomoc Výboru prověřovat stížnosti	325
Přípustnost stížností	326
Opakované stížnosti	327
Forma stížnosti	327
Pravidla týkající se vztahů se stěžovateli	327
Lhůta pro vyřízení stížnosti	328
Zpětvzetí stížností	329
Pravidla pro vztahy s vládami, vůči kterým směřuje stížnost	329
Požadavky na odložení prošetření případů	331
Mise na místě	331
Slyšení stran	332
Uvedení doporučení Výboru v platnost	332
Chronologický seznam případů	335